

MILLIY MATBUOTDAN UMUMIY AXBOROT MAKONI SARI: OZARBAYJON – O'ZBEKISTON TAJRIBASI

MILLI MƏTBUATDAN ORTAQ İNFORMASIYA MƏKANINA: AZƏRBAYCAN – ÖZBƏKİSTAN TƏCRÜBƏSİ

Muallif: Əkbər QOŞALI¹

Affiliyatsiya: Şair-publisist, Özbəkistan Yazıçılar Birliyinin fəxri üzvü, Beynəlxalq "Alaş" Ədəbiyyat Mükafatı laureatı¹

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.23276127>

ANNOTATSIYA (o'zbek)

Maqolada Ozarbayjon–O'zbekiston munosabatlarining yangi tarixiy bosqichi fonida milliy matbuotning davlat va jamiyat munosabatlaridagi, ijtimoiy ishonchni shakllantirishdagi, xalqlararo ma'naviy yaqinlik va umumiy axborot makonini rivojlantirishdagi o'rni tadqiq etiladi. "Xalq so'zi" gazetasining 35 yillik faoliyati institutsional xotira, kasbiy mahorat va ijtimoiy mas'uliyat nuqtai nazaridan milliy jurnalistikaning o'ziga xos namunalaridan biri sifatida baholanadi. Ozarbayjon va O'zbekiston o'rtasidagi strategik sheriklik va ittifoqchilik munosabatlarining 2026-yilda Abadiy do'stlik to'g'risidagi Shartnoma bilan yanada yuqori siyosiy-huquqiy darajaga ko'tarilishi ikki mamlakat media munosabatlari oldiga qo'ygan yangi vazifalar tahlil qilinadi. Turkiy dunyoda shakllanib borayotgan axborot hamkorligining istiqbollari ko'rib chiqiladi hamda Ozarbayjon–O'zbekiston tajribasining ushbu jarayondagi mumkin bo'lgan o'rni yuzasidan takliflar ilgari suriladi.

ANNOTATSIYA (ozarbayjon)

Məqalədə Azərbaycan–Özbəkistan münasibətlərinin yeni tarixi mərhələsi fonunda milli mətbuatın dövlət–cəmiyyət münasibətlərində, ictimai güvənin formalaşmasında, xalqlarası mənəvi yaxınlığın və ortaq informasiya məkanının inkişafında rolu araşdırılır. "Xalq sözü" qəzetinin 35 illik fəaliyyəti milli jurnalistikanın institusional yaddaş, peşəkarlıq və ictimai məsuliyyət baxımından səciyyəvi nümunələrindən biri kimi dəyərləndirilir. Azərbaycanla Özbəkistan arasında strateji tərəfdaşlıq və müttəfiqliyin 2026-cı ildə Əbədi dostluq haqqında Müqavilə ilə daha yüksək siyasi-hüquqi səviyyəyə qalxmasının iki ölkənin media münasibətləri qarşısında yaratdığı yeni vəzifələr təhlil edilir. Türk dünyasında formalaşmaqda olan informasiya əməkdaşlığının perspektivləri nəzərdən keçirilir və Azərbaycan–Özbəkistan təcrübəsinin bu prosesdə mümkün rolu ilə bağlı təkliflər irəli sürülür.

Kalit so'zlar: Milliy matbuot, "Xalq so'zi", Ozarbayjon, O'zbekiston, media hamkorligi, turkiy dunyo, axborot makoni.

Açar sözlər: Milli mətbuat, "Xalq sözü", Azərbaycan, Özbəkistan, media əməkdaşlığı, Türk dünyası, informasiya məkanı

Dövlətin tarixi və mətbuatın yaddaşı. Bəzən bir qəzetin yaşı təqvimə aşaraq, keçdiyi yolun dövlətin və cəmiyyətin həyatında buraxdığı izlə ölçülür. "Xalq sözü"nün 35 illiyi, fikrimizcə, ikinci ölçüyə daha çox uyğundur. Çünki söhbət otuz beş il fasiləsiz

nəşr olunan qəzetdən getmək etibarıyla, müstəqil Özbəkistanın siyasi, ictimai və mədəni inkişaf tarixinin önəmli informasiya institutlarından birindən gedir.

Dövlətin hüquqi-siyasi tarixi qanunlarda, fərmanlarda, müqavilələrdə və arxiv sənədlərində yaşayır. Cəmiyyətin gündəlik ovqatı, dəyişən düşüncə tərz, sosial gözləntiləri və zamanın nəfəsi isə daha çox mətbuat səhifələrində qalır. Bu anlamda milli qəzet həm də ictimai yaddaş institutudur.

“Xalq sözü” adının özündə belə jurnalistikanın təməl fəlsəfəsini ifadə edən iki anlayış birləşir: xalq və söz.

Bu iki anlayış arasında isə dövlət, cəmiyyət və vətəndaş münasibətlərinin bütöv sistemi dayanır.

Çağdaş idarəçilikdə medianın missiyasını dövlətin sözünü xalqa və ya xalqın sözünü dövlətə çatdırmaqla məhdudlaşdırmaq olmaz; daha önəmli məsələ onların arasında güvənli, açıq və məsuliyyətli bağlantı mühiti yaratmaqdır. Elə buna görə də “Xalq sözü”nün 35 illik yolu bir redaksiyanın özkeçmişindən daha geniş anlama malikdir. Bu yol müstəqillik dönməsi Özbəkistan jurnalistikasının institusionalaşmasının, dövlət–cəmiyyət münasibətlərində medianın dəyişən funksiyasının və milli informasiya məkanının inkişafının tərkib hissəsidir.

Bu məqamda milli mətbuat və açıq dövlət fəlsəfəsinə toxunmaq.

XXI yüzildə informasiya dövlətin strateji resurslarından birinə çevrilib. Əgər öncəki dövrlərdə dövlətin gücü əsasən onun ərazisi, əhalisi, iqtisadi potensialı və müdafiə imkanları ilə ölçülürdüsə, çağdaş dünyada bu sıraya başqa bir amil də qoşulub: dövlətin öz həqiqətini ifadə etmək və onu cəmiyyətə, eləcə də beynəlxalq auditoriyaya güvənli şəkildə çatdırmaq qabiliyyəti.

Burada peşəkar medianın xüsusi rolu meydana çıxır. Açıq dövlətə peşəkar media, peşəkar mediaya isə açıq informasiya mühiti... Bu iki proses bir-birini tamamlayır. Dövlət orqanları fəaliyyətlərini izah etməli, cəmiyyət sual vermək imkanına malik olmalı, media isə bu iki tərəf arasında məsuliyyətli vasitəçi rolunu oynamalıdır.

Belə halda jurnalistika həm də ictimai güvənin institusional mexanizminə çevrilir.

Bu məsələ rəqəmsal bağlantı dönməsində daha da aktuallaşıb. Sosial şəbəkələr hər bir fərdi informasiya istehsalçısına çevirib. Lakin informasiya istehsalının demokratikləşməsi onun keyfiyyətinin avtomatik yüksəlməsi sayılmır; əksinə, dezinformasiya, manipulyativ təqdimat, kontekstdən çıxarılmış bilgi və saxta xəbərlərin artması peşəkar jurnalistikanın önəmini daha da yüksəldir. Deməli, çağdaş medianın qarşısında iki paralel tələb dayanır: sürətli olmaq və güvənilir qalmaq.

İkinci tələb birincidən daha fundamental xarakter daşıyır. Çünki xəbərin sürəti bir neçə dəqiqəlik üstünlük yarada bilər, güvən isə illərlə formalaşan institusional kapitaldır.

Biz Azərbaycan və Özbəkistanın, digər qardaşlarımızın ortaq keçmişdən ortaq gələcəyə getməsinə arzu yox, inam kateqoriyasına aid edirik.

Azərbaycan–Özbəkistan münasibətlərinin son illərdə qazandığı dinamika Türk dünyasında baş verən strateji dəyişikliklərin ən diqqətəlayiq nümunələrindəndir. İki xalqı yaxınlaşdıran tarixi və mədəni amillər genişdir, əlbəttə. Ortaq türk kökləri, dil və düşüncə yaxınlığı, klassik ədəbiyyatın qarşılıqlı təsiri, bənzər mədəni dəyərlər bu münasibətlərin dərin qatını təşkil edir.

İki xalq arasında yüzilləri aşan mədəni tanışlığın kodları bizə tanışdır. Tarixi və mənəvi yaxınlıq artıq sürətlə institusional, strateji işbirliyinə çevrilir. – Çağdaş mərhələnin əsas fərqi bundadır.

23 avqust 2026-cı ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Özbəkistana dövlət səfəri çərçivəsində iki ölkənin dövlət başçıları Əbədi dostluq haqqında Müqavilə imzaladı. Həmin gün Azərbaycan və Özbəkistan Ali Dövlətlərarası Şurasının üçüncü iclası keçirildi, prezidentlər münasibətlərin strateji tərəfdaşlıq və müttəfiqlik müstəvisində daha da dərinləşdirilməsini müzakirə etdi. Müqavilə ilə yanaşı, mədəniyyət, turizm, sosial təminat, ticarət və investisiya sahələrini əhatə edən sənədlər qəbul olundu; 2030-cu ilədək qarşılıqlı ticarət dövriyyəsinin 1 milyard dollara çatdırılması ilə bağlı proqram da imzalandı. Bu hadisəni yalnız diplomatik münasibətlər tarixinin növbəti mərhələsi kimi qiymətləndirmək yetərli olmazdı.

Burada daha dərin bir transformasiya görünür: Azərbaycanla Özbəkistan ortaq tarixə malik qardaş ölkələrdən ortaq gələcəyi birlikdə quran müttəfiq dövlətlərə çevrilir. Bax, bu, müəyyən anlamda münasibətlərin fəlsəfəsinin inkişafyönümlü dəyişməsidir.

Öncələr “bizi nə birləşdirir?” sualı daha çox tarixə ünvanlanırdısa, indi “birlikdə nə yarada bilərik?” sualı gələcəyə ünvanlanır. Məhz burada media məsələsi ayrıca önəm qazanır. Çünki dövlətlər yaxınlaşırsa, onların informasiya məkanlarının bir-birindən uzaq qalması təbii olmazdı.

Beləliklə, biz Bak ilə Daşkənd arasında görünməyən körpüdən institusional körpüyə keçid haqqında danışmış oluruq. Doğrudur, Azərbaycanla Özbəkistan arasında coğrafi məsafə vardır, lakin mənəvi məsafə tarix boyu çox böyük olmayıb. Bugünkü vəzifə həmin mənəvi yaxınlığı yalnız xatırlamaq ola bilməz. Vəzifə – onu institusional əməkdaşlığa çevirməkdir.

Mədəniyyətin yaxınlıq yaratdığı, siyasətin həmin yaxınlığa strateji yön verdiyi bəllidir; iqtisadiyyat isə ona maddi dayaq qazandırırkən, media da bütün bunları ictimai şüura daşıyır.

2026-cı ilin avqust səfəri bu baxımdan ayrıca rəmzi anlam daşıdı. Yeni Daşkənddə “Azərbaycan” parkının təməli qoyuldu; Bakıda “Özbəkistan” parkının, Yeni Daşkənddə isə “Azərbaycan” parkının yaradılması iki xalqın yüzillərə işləyən dostluğunun, mədəni yaxınlığının rəmzi kimi təqdim edildi.

Daşkənddə Nizami Gəncəvi adına Milli Pedaqoji Universitetin yeni korpusunun açılışı da mədəni münasibətlərin yalnız yubiley və tədbir səviyyəsində qalmadığını, təhsil və institut quruculuğu mərhələsinə keçdiyini göstərən önəmli hadisədir.

Bu faktların, əlbəttə, media baxımından da anlamı vardır. Əgər Daşkənddə Azərbaycan adı ilə park, Nizami adı ilə universitet yaşayarsa, əgər Bakıda Özbəkistanın adı şəhər məkanına daxil olursa, deməli, iki xalq bir-birinin gündəlik mədəni yaddaşına daxil olur.

Media bu prosesi yalnız işıqlandırmamalı, həm də onun anlamını izah etməlidir. Çünki jurnalistikanın ən yüksək funksiyası hadisəni bildirməkdən daha artıqdır. Söhbət hadisənin hansı tarixi prosesin tərkib hissəsi olduğunu göstərməkdən gedir.

Bütün bu vurğulardan da belə bir nəticə çıxır: biz bir-birimizi üçüncü informasiya pəncərəsindən görməməliyik. Biz bir-birimizi bir-birimizin gözü ilə görməliyik. Bu prinsip sadəcə emosional qardaşlıq çağırışı olaraq qalmamalıdır – çünki onun konkret informasiya məntiqi vardır.

Bir ölkə başqa ölkə haqqında əsas bilginə üçüncü informasiya mənbələrindən aldıqda həmin münasibətin interpretasiyası da böyük ölçüdə üçüncü tərəfin prioritetləri ilə formalaşır. Birbaşa informasiya bağlantısı isə qarşılıqlı tanımanın keyfiyyətini yüksəldir. Azərbaycan oxucusu Özbəkistanda baş verən dəyişiklikləri özbək müəlliflərinin, analitiklərinin, alimlərinin öz təqdimatından da oxumalıdır.

Özbəkistan oxucusu Azərbaycan haqqında bilginə Azərbaycan jurnalistikasının özündən də sistemli şəkildə almalıdır. Beləcə informasiya bağı diplomatik əməkdaşlığın əlavə elementi olmaqdan daha çox, strateji tərəfdaşlığın ictimai bazasına çevrilir.

Bildiyimiz kimi, dövlətlərarası münasibəti hökumətlər qurur. Onun davamlılığını isə xalqların qarşılıqlı tanıması təmin edir. Gəlin bu məqamda Türk dünyasının yeni informasiya coğrafiyasına diqqət yetirək. Azərbaycan–Özbəkistan münasibətlərinə yalnız ikitərəfli kontekstdə baxmaq artıq yetərli deyil.

Bu münasibətlər daha geniş Türk dünyası integrasiyasının önəmli sütunlarından biridir. Son illərdə türk dövlətləri arasında yükdaşıma, energetika, ticarət, təhsil, mədəniyyət və diplomatiya sahələrində bağların dərinləşməsi yeni geosiyasi və geoiktisadi coğrafiya formalaşdırır.

Lakin hər bir integrasiya modelinin görünməyən bir infrastrukturuna da vardır – informasiya infrastrukturuna. Yol varsa, onun haqqında bilgi dövr etməli, ticarət varsa, iqtisadi informasiya sərbəst hərəkət etməlidir. Universitetlər əməkdaşlıq edirsə, elmi fikir bir-birinə çatmalıdır. Mədəniyyət yaxınlaşırsa, xalqlar bu yaxınlaşmanı öz informasiya məkanında görməlidir.

Başqa sözlə, fiziki integrasiya informasiya integrasiyası ilə tamamlanmalıdır. Bu baxımdan milli media qurumlarının qarşısında yeni bir missiya açılır: onlar eyni zamanda Türk dünyasının qarşılıqlı tanıma şəbəkəsinin düyün nöqtələri ola bilər. Burada “Xalq sözü” kimi milli və institusional media qurumlarının rolu xüsusilə diqqətəlayiqdir.

Çünki ortaq informasiya məkanı milli medianın zəifləməsi hesabına qurulmamalıdır. – Əksinə! – Güclü ortaq informasiya məkanı güclü milli media institutlarının işbirliyindən yaranmalıdır. Bu prinsip önəmlidir. Ortaqlıqla eyniləşmə eyni deyil.

Integrasiya milli özəlliklər əridilmədən, hər ölkənin öz səsini saxlaması, həmin səslərin bir-birini daha yaxşı eşitməsidir. Ona görə biz “Xalq sözü”nü fenomen bilir, onun qəzetdən məktəbə, instituta çevrildiyini düşünürük. 35 illik fəaliyyət müddəti media qurumuna həm tarix, həm də institusional məsuliyyət qazandırır.

Bir qəzetin davamlılığı onun redaksiya strukturunun yaşamasından daha artıqdır. Bu, oxucunun həmin adla qurduğu güvən münasibətinin davamlılığıdır. Odur ki “Xalq sözü” fenomenini üç səviyyədə nəzərdən keçirmək mümkündür. Birinci səviyyə – milli yaddaş funksiyasıdır. – Qəzet ölkənin müstəqillik tarixində baş verən ictimai-siyasi prosesləri gündəlik ardıcılıqla vurğulayan media salnaməsidir.

İkinci səviyyə – dövlət–cəmiyyət bağlantısı funksiyasıdır. – Milli mətbuat dövlət siyasətini izah etməklə yanaşı, ictimai müzakirə və məsuliyyət mədəniyyətinin formalaşmasına da xidmət edir.

Üçüncü səviyyə – beynəlxalq və ümumtürk bağlayıcı missiyasıdır. – Özbəkistanın beynəlxalq rolunun artdığı, Azərbaycanla münasibətlərinin strateji səviyyəyə yüksəldiyi, Türk dünyası integrasiyasının yeni mərhələyə daxil olduğu ortamda “Xalq sözü” kimi qəzetlərin auditoriyası faktiki olaraq milli sərhədləri aşır,

qəzetin adı yeni anlam dərinliyi və üfuku qazanır. Budur, "Xalq sözü" yalnız bir xalqın sözünü ifadə etmir. O, öz xalqının sözünü başqa xalqlara çatdıran və başqa xalqların sözünü öz cəmiyyətinə gətirən söz körpüsünə çevrilə bilər.

Bir qədər də, süni intellekt dönməsində insan güvəninin dəyəri haqqında... Çağdaş jurnalistikanın qarşısında duran ən böyük çağırışlardan biri süni intellekt və generativ texnologiyaların sürətli inkişafıdır. Artıq mətn, foto, video və səs istehsalı insan əməyinə bağlı öncəki texnoloji məhdudiyyətlərdən xeyli dərəcədə azaddır. Bu isə paradoksal durum yaradıb. İnformasiya istehsal etmək asanlaşıb; amma hansı informasiyaya inanmağın müəyyənləşdirilməsi çətinləşib.

Buradan çağdaş jurnalistikanın əsas kapitalı haqqında önəmli nəticə çıxır. Gələcəyin mediasının əsas üstünlüyü yalnız sürət olmayacaq. Onun ən böyük kapitalı güvən olacaq. Süni intellekt mətn yazı, alqoritm bilgi toplaya bilər; lakin onun tarix qarşısında mənəvi məsuliyyəti yoxdur. Peşəkar jurnalistin isə məsuliyyəti vardır.

Bu anlamda milli media institutları yeni texnologiyalarla rəqabət aparmamalı, onlardan istifadə etməklə öz əsas üstünlüklərini – redaksiya məsuliyyəti, faktların yoxlanılması, kontekst, tarixi yaddaş və etik mövqe kimi keyfiyyətləri daha da gücləndirməlidir. Texnologiyanın artması jurnalistin önəmini azaltmır; əksinə, jurnalistin məsuliyyətini artırır.

İndi isə Azərbaycan–Özbəkistan media əməkdaşlığı üçün yeni modeli canlandırmağa çalışaq. Mövcud siyasi və mədəni dinamika qarşısındakı mərhələdə iki ölkənin media münasibətlərinin daha sistemli modelə keçirilməsini mümkün edir. Burada bir neçə istiqamət özəlliklə perspektivli görünür. Azərbaycan və Özbəkistanın aparıcı qəzetləri arasında daimi müəllif mübadiləsinin yaradılması ilk addımlardan biri ola bilər. Azərbaycan müəlliflərinin Özbəkistan mətbuatında, özbək müəlliflərinin Azərbaycan mediasında ardıcıl çıxış etməsi iki ölkənin ictimaiyyətinin bir-birini birbaşa tanımasına xidmət edir.

İkinci istiqamət gənc jurnalistlər üçün Bakı–Daşkənd media mübadiləsi proqramının yaradılması ola bilər. Belə bir proqram həm peşəkar təcrübə mübadiləsi, həm də yeni jurnalist nəslində ortaq mədəni coğrafiya duyğusunun formalaşdırılması baxımından önəmli olardı.

Üçüncü istiqamət Azərbaycan ilə Özbəkistan media, universitet və analitik institutlarının iştirakı ilə Türk dünyasına dair ortaq tədqiqat və media platformasının yaradılmasıdır.

Dördüncü istiqamət ortaq terminoloji işdir. Azərbaycan və özbək dilləri yaxın olsa da, siyasi, iqtisadi, texnoloji və media terminologiyasının qarşılıqlı uyğunlaşdırılması informasiya mübadiləsinin keyfiyyətini yüksəldə bilər.

Beşinci istiqamət isə rəqəmsal əməkdaşlıqdır. Ortaq audio-vizual layihələr, podkastlar, sənədli filmlər, rəqəmsal arxivlər və süni intellekt əsaslı tərcümə imkanları Türk dünyasının informasiya bağlarını yeni səviyyəyə çıxara bilər. Burada önəmli olan odur ki, yeni texnologiya ortaq məzmun yaratmaq üçün vasitə, milli və mədəni özünəməxsusluq isə həmin məzmunun mahiyyəti olsun.

Beləliklə, media yalnız xəbərin hərəkət etdiyi sahə olmaqdan çıxıb. – O həm də mədəniyyətin görünən qatının altında işləyən dəyərləri daşıyır. Bu baxımdan jurnalistikada xəbərin özü ilə yanaşı onun hansı düşüncə sistemini, hansı mənəvi münasibəti və hansı tarixi yaddaşı ifadə etdiyi də önəm qazanır. Azərbaycan–Özbəkistan münasibətlərində bu dərin qat özəlliklə güclüdür.

Qardaşlıq burada diplomatik termin olmaqdan öncə mədəni yaddaş hadisəsidir.

Yeni dövlətlər yeni müqavilələr imzalayarkən xalqlar sıfırdan yaxınlaşmır. Onlar öncədən mövcud olan mənəvi yaxınlığı çağdaş dövlət institutları ilə möhkəmləndirir. Elə buna görə 2026-cı ildə imzalanmış Əbədi dostluq haqqında Müqavilə öz siyasi-hüquqi məzmunu ilə yanaşı, mədəni simvolizm də daşıyır. Mətbuatın vəzifəsi bu iki səviyyəni – siyasi faktı və onun dərin mədəni anlamını – eyni zamanda göstərməkdir. Başqa sözlə, media hadisənin “nə baş verdi?” sualı ilə birgə, “bu hadisə bizim üçün nə deməkdir?” sualına cavab verməlidir. Bizcə, əsl analitik jurnalistika da məhz burada başlanır.

“Xalq sözü”nün 35 illiyi keçilmiş yolu qiymətləndirmək üçün əlamətdar tarixdir; lakin yubileylərin əsl anlamı yalnız keçmişə anmaqla tamamlanmır. Onlar gələcək missiyanı müəyyənləşdirmək üçün də fürsətdir. Azərbaycan və Özbəkistan artıq münasibətlərinin keyfiyyətə yeni mərhələsindədir. Siyasi iradə, iqtisadi layihələr, mədəni işbirliyi və qarşılıqlı investisiyalar iki ölkənin bağlarını getdikcə daha çoxşaxəli edir. 2026-cı ilin avqustunda imzalanmış Əbədi dostluq haqqında Müqavilə bu münasibətlərin yeni siyasi-hüquqi mərhələsinin ən önəmli göstəricilərindən biridir.

Bu yaxınlaşmanın ictimai şüurda davamlı olması isə yalnız rəsmi bəlgələrlə mümkün qılınmır. Burada xas sözə, obyektiv mətbuata ehtiyac vardır. Bir-birini tanıyan cəmiyyətlərə ehtiyac vardır burada. Çünki dövlətlərarası münasibətlərin memarlığını müqavilələr yaradırsa, xalqlararası münasibətlərin ruhunu qarşılıqlı tanıma və güvən yaşadır.

Türk dünyasında yollar artır. Dəmir yolları çəkilir. Avtomobil magistralları genişlənir. Yeni hava marşrutları açılır. Rəqəmsal xətlər qurulur. Bütün bunlarla yanaşı, unudulmamalı başqa bir yol da vardır: bir ulu yol da sözdən keçir.

Bakıdan Daşkəndə, Daşkənddən Bakıya uzanan bu yolun körpülərini jurnalistlər, alimlər, yazıçılar, müəllimlər, aydınlar... qurur. Xalqın sözü öz qaynağında millidir; lakin o söz başqa xalqların düşüncəsinə və qəlbinə çatanda mədəniyyətlərarası dəyəərə çevrilir. – “Xalq sözü”nün 35 illiyində bu fikri xüsusi vurğulayaq.

Azərbaycanın sözü Özbəkistanda, Özbəkistanın sözü Azərbaycanda eşidilsə, qardaşlığımız artıq yalnız ortaq keçmişimizin gözəl xatirəsi olaraq qalmayıb. – O, ortaq gələcəyimizin şüurlu quruculuğudur. Ortaq gələcəyə aparan ulu yollardan biri də ortaq sözdən keçir. – Bəlkə də çağdaş Türk dünyasının informasiya fəlsəfəsini ən yığcam şəkildə belə ifadə etmək olar...

ƏDƏBİYYAT VƏ MƏNBƏLƏR

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi internet sahifəsi. Daşkənddə Azərbaycan və Özbəkistan sənədlərinin imzalanması və mübadiləsi mərasimi olub, 23 avqust 2026;
2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi internet sahifəsi. Daşkənddə Azərbaycan və Özbəkistan Ali Dövlətlərarası Şurasının 3-cü iclası keçirilib, 23 avqust 2026;
3. Özbəkistan Respublikası Prezidentinin rəsmi internet sahifəsi. O'zbekiston va Ozarbayjon Prezidentlari tarixiy hujjat – Abadiy do'stlik to'g'risidagi shartnomani imzoladilar, 23 avqust 2026;
4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi internet sahifəsi. Azərbaycan və Özbəkistan prezidentləri mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər, 23 avqust 2026;

5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi internet sahifəsi. İlham Əliyev və Şavkat Mirziyoyev Yeni Daşkənd şəhərində "Azərbaycan" parkının təməlini qoyublar, 23 avqust 2026;
6. Türk dünyasında ədəbiyyat... Ədəbiyyatda Türk dünyası... 11 iyun 2022;
7. Türk dünyasında ədəbiyyat, ədəbiyyat(ımız)da türk dünyası...22 iyun 2022;
8. "Xalk so'zi" ("Xalq sözü") qəzeti; "O'zbekiston – Ozarbayjon munosabatlarida muhim bosqich" ("Özbəkistan–Azərbaycan münasibətlərində mühüm mərhələ"); 25 avqust 2026;
9. aniq.uz; İkki qardosh mamlakat bu yilni bunyodkorlik falsafasi bilan yashamoqda; 04 sentyabr 2026.